

Datum
2006-11-06

Ärendenummer
511-4618-03

**SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HUNSHULT I URSHULTS
SOCKEN, TINGSRYDS KOMMUN**

A ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data

Namn: Hunshult

Objektnr: 07-1385

Kommun: Tingsryd

Församling: Urshult

Läge: Nordligaste delen av Sirkön i sjön Åsnen, 15 km NV Urshult

Gränser: Se bilaga 3

Areal: 111 ha varav 64 ha land

Fastigheter: Del av Hunshult 1:2, 1:3 och 1:4

Markägarkategori: Enskilda

Servitut: Se fastighetsförteckning bilaga 4

Förvaltare: Skogsstyrelsen distrikt Kronoberg Östra

Ekonomisk karta: 4456, 4466

Riksobjekt nr: NRO 07024, FG 3

Natura 2000,
områdeskod: SE0320220
areal: 109,4 ha

områdestyp: SCI

naturtypskod: *9020-boreonemorala, äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifyt flora (2,2 ha)

3130-oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder (47,0 ha)

9110-boskog av fryletyp (19,7 ha)

9160-ek-avenboskog av busk stjärnblommatyp (17,5 ha)

*9080-lövsumpskogar av fennoskandisk typ (4,4 ha)

7140-Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (5,5 ha)

Naturtyper: (enligt VIC-nature)	Tallskog	0,3 ha
	Granskog	2,2 ha
	Barrblandskog	0,7 ha
	Lövblandad barrskog	4,2 ha
	Triviallövskog	10,1 ha
	Ädellövskog	31,0 ha
	Triviallövskog med ädellöv	4,1 ha
	Lövsumpskog	0,9 ha
	Impediment	0,5 ha
	Våtmark	5,5 ha
	Odlad mark	2,7 ha
	Övrig öppen mark	2,2 ha
	SUMMA	64,4 ha

Produktiv skogsmark: 53,7 ha

2. Syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett värdefullt ädellövskogsområde med insprängda odlingsmarker och fruktodlingar inklusive omgivande vattenområde med förutsättningar att hysa hotade arter. Naturvärdena är främst knutna till områdets långa kontinuitet avseende lövskog, dess läge i direkt anslutning till Bjurkärrs naturreservat samt sjön Åsnens mycket stora värde för fågellivet. Hunshult är en förutsättning för att arterna i Bjurkärr skall kunna överleva på lång sikt. Naturvärdena skall bevaras och utvecklas. I de delar av området där barrskog förekommer skall utvecklingen styras så att bestånden på sikt blir lövdominerade för att återskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Allmänhetens möjligheter till rekreation skall främjas i den utsträckning det är förenligt med kravet på ostördhet i reservatet. Syftet är dessutom att vårda vissa kulturhistoriska spår i området.

3. Beskrivning av området

Natur

Hela Åsnenområdet är riksintresse för naturvärden. I övrigt se beslutet sid 7-9.

Kultur

Se beslutet sid 8.

Friluftsliv

Hela Åsnenområdet är riksintresse för friluftslivet.

4. Tillgänglighet

Hunshult är mycket lättillgängligt och gränsar till naturreservatet Bjurkärr. Genom området går den allmänna vägen ned till Urshult.

Datum
2006-11-06

Ärendenummer
511-4618-03

5. Känslighet för slitage och störningar

Bostadsbebyggelsen i Hunshult omgärdas till stor del av naturreservatet. Det är viktigt att stor respekt visas till de boende i området när det gäller tomtmark.

6. Genomförda inventeringar

Inventering av nyckelbiotoper och naturvärden, Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg 1995.

Åsnenområdet - botanisk-ekologisk dokumentation med förslag till naturvårdsåtgärder, Anders Larsson Ekokonsult AB, Länsstyrelsen i Kronobergs län 1980.

Fornminnesinventering, Riksantikvarieämbetet 1996.

B DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN

1. Skötsel mål för att uppnå gynnsam bevarandestatus

Huvudmålet med reservatets skötsel är att bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till gammal lövskog med lång kontinuitet samt skapa mer lövskog genom att omföra barrskog till lövskog. Äppelodlingarna i byn skall bevaras och vårdas. Odlingslandskapet skall vårdas i syfte att bevara strukturer samt genom att gynna de naturvärden som samspelar med värdena i skogen. Vissa kulturhistoriska spår i området skall vårdas.

Inom lövskogen är målet att bevara:

- lövskogar med lång skoglig kontinuitet med en höga artrikedom och arttäthet.
- förekomsten av de växt- och djurarter som är knutna till grova lövträd och död ved inom områden med lång trädkontinuitet, främst lavar, mossor, svampar och vedlevande insekter. Arterna skall beva-

ras så att de långsiktigt kan föryngra sig i livskraftiga populationer. Andelen äldre grova träd och andelen död ved skall på sikt öka i området.

- och skapa förutsättningar för den hotade bokblombocken *Anoplodera scutellata* som omfattas av ett särskilt åtgärdsprogram. Bokblombocken lever i bokhögstubbar och har i Bjurkärrs naturreservat en viktig population.

Inom blandskogen är målet att:

- på sikt omföra den till lövskog för att gynna de växt- och djurarter som är knutna till lövskog med grova träd och död ved.

- andelen äldre grova träd och andelen död ved skall på sikt öka i området.

Inom barrskogen är målet att:

- på sikt avveckla barrskogen och omföra den till lövskog för att öka arealen lövskog och även här gynna de växt- och djurarter som är knutna till lövskog med grova träd och död ved.

Inom åkermarken är målet att bevara :

- ett öppet landskap genom åker- eller betesbruk. Zonerna mellan åkermarken och skogen med blommande buskar skall bevaras och vårdas.

Inom betesmarkerna är målet att bevara:

- förekomsten av arter och strukturer som är representativa för välhävdade naturbetesmarker.

Inom fruktodlingarna är målet att bevara:

- livskraftiga fruktträd, samt att restaurera fruktträden som inte varit skötta på lång tid.

Datum
2006-11-06

Ärendenummer
511-4618-03

Inom sjön är målet att bevara:

- de goda förhållandena för rastande och häckande fåglar.

Inom hela området är målet dessutom att bevara och vårda:

- områdets värde för friluftslivet.
- vissa kulturhistoriska spår.

2. Generella riktlinjer och åtgärder

Dessa riktlinjer och åtgärder gäller inom alla skötselområden även om de inte återupprepas i de enskilda skötselområdena.

Äldre bestånd lämnas i stort sett till fri utveckling med undantag för bortrensning av gran. Punktinsatser genom försiktig avverkning kring vissa grova lövträd, framförallt ekar med förutsättning att bli grova eller gamla bör dock göras i några bestånd. Därvid bör ved i stor utsträckning lämnas kvar, stående eller liggande. De grova lövträd som skall vara föremål för dessa punktinsatser skall väljas så att inte bok behöver tas ned mer än i undantagsfall.

Hamlade träd skall gynnas genom röjningsinsatser och i vissa fall genom återupptagen hamling.

Granplanteringar avvecklas successivt och kommande självföryngring styrs mot lövskog. En del enstaka granar, främst sådana med grov bark och grenar ända ned till marken, och mindre grupper av gran tillåts dock vara kvar.

Äldre tallar, företrädesvis i sjökanterna, sparas. Tall och säregna lövträd längs stränderna gynnas genom att vissa av dem frihuggs.

Stående och fallna döda träd i lövskogspartierna lämnas. Träd som kan falla över vägar, stigar, parkeringsplatser eller rastplatser eller som innebär

påtagliga risker för människor får dock fällas men skall lämnas kvar i reservatet. Höga stubbar (upp till 80 cm) skall eftersträvas när dessa träd fälls. Fällda stammar skall inte kapas upp i bitar utan behållas så intakta som möjligt.

Stora lövträd, främst ekar, som står i kanterna mot öppen mark eller vägar skall på ett försiktigt sätt frihuggas för att gynna de trädlevande djur- och växter som gynnas av ljus och värme.

Framröjningen av kulturhistoriska spår görs på ett varsamt sätt utan att komma i konflikt med naturvärdena inom området. Alla kulturhistoriska spår skall inte röjas fram.

Stående och liggande död lövved sparas i betesmarksområdet. Det skall dock endast ske i sån omfattning och på ett sådant sätt så att det inte kommer i konflikt med betesdriften.

Generellt sett gäller vid alla åtgärder i lövskog att:

- mycket lövved både i form av ris men även fällt gagnvirke lämnas kvar i området för att gynna trädlevande djur och växter. Ris kan vid behov samlas ihop i högar och lämnas i området. Flisning av lövgrot skall ej förekomma.
- mångfalden i trädslagssammansättningen gynnas. Tyngdpunkten läggs dock på bok i första hand och ek i andra hand därefter kommer andra lövträdsdrag.

3. Detaljbeskrivning av skötselområden samt föreskrifter för skötseln av dessa

Hela området är indelat i 11 skötselområden, som redovisas och betecknas i denna beskrivning och på kartan (bilaga 1 till beslutet).

Skötselområde 1. Åker (3,8 ha)

Beskrivning: 6 små åkerlyckor som ligger insprängda i lövskogen. De flesta brukas fortfarande. Kring

vissa åkrar finns ännu ängsfruktträd kvar. Kring flera av åkrarna finns en fd slåttermarkszon kvar med steniga gräsmarker och olika buskarter. Mellan denna zon och lövskogen finns ofta en stenmur.

Skötsel mål: Brukad åker alternativt betesmark med bibehållen fältform och välvårdade bryn mot skogen. Ängsfruktträd. Blommande buskar skall finnas i brynen.

Skötselåtgärder: Åkerbruk alternativt bete. Beskärning av ängsfruktträd. Rövningar i fd slåtterängszonerna så att bryn med olika buskarter mot skogen bildas.

Skötselområde 2. Fruktodlingar (0,9 ha)

Beskrivning: Ängsfruktodlingar och åkerfruktodlingar med äpple- och plommonträd. Odlingarna omgärdas av stenmurar i vissa delar.

Skötsel mål: Välvårdade fruktodlingar

Skötselåtgärder: Regelbunden beskärning av fruktträden. Slåtter alternativt bete. Slyrövning längs stenmurar.

Skötselområde 3. Granplanteringar (3,7 ha)

Beskrivning: Granplanteringar i åldrarna mellan 40 och 80 år.

Skötsel mål: Lövskog med goda förhållanden för arter knutna till grova lövträd och död ved.

Skötselåtgärder: Granen avverkas på sikt. Den naturliga föryngringen som uppkommer styrs till att bli lövdominerad. Rövningar och gallringar i de nya bestånden utförs för att påskynda skapandet av grov ved. Eventuella lövträd som står inne i granplanteringarna gynnas.

Skötselområde 4. Fd mossodling (0,9 ha)

Beskrivning: Övergiven mossodling med diken som mynnar vid det gamla pumphuset i nordligaste delen av byn. Området håller på att växa igen med främst björk.

Skötselmål: Lövskog med goda förhållanden för arter knutna till grova lövträd och död ved.

Skötselåtgärder: Inga.

Skötselområde 5. Alkänn (4,2 ha)

Beskrivning: Klibbalkänn med inblandning av främst glasbjörk. I det södra området finns tydlig sockelbildning och spår efter äldre dikning. Troligen fd slåttermark. Signalarten Blåmossa-Leucobryum glaucum finns. Det södra området är ett område med höga naturvärden enligt SVS nyckelbiotopsinventering.

Skötselmål: Aldominerade lövkänn med goda förhållanden för arter knutna till grova lövträd och död ved.

Skötselåtgärder: Inträngande gran hålls undan, i övrigt inga åtgärder förutom att små grupper av lövträd ringbarkas för att skapa död ved och heterogenitet i beståndet.

Skötselområde 6. Kärr (4,7 ha)

Beskrivning: Kärr som är trädfräa närmast sjön och västra gränsen mot naturreservatet Västra Åsnens övärld. I övriga delar är kärren bevuxna med framförallt björk, al och vide.

Skötselmål: Kärr med goda förhållanden för arter knutna till grova lövträd och död ved. Estetiskt tilltalande miljö vid Sirköbron.

Skötselåtgärder: Inga förutom viss röjning och gallring vid Sirköbron.

Skötselområde 7. Betesmark (1,5 ha)

Beskrivning: Igenväxande betesmark bevuxen med en, björk och bok i 60-årsåldern samt underväxt av yngre ek och gran. I östra kanten övergår området mer i sluten lövskog med björk, ek, lönn, hägg, bok mm. Hamlade askar i östra gränsen mot åkern. Spår efter en linbasta. Genom området går vägen som leder från byn ned till sjön i väster. Betesmarken omgärdas delvis av stenmurar.

Skötselmål: Vålhävdad betesmark med ett varierat trädsnitt. Förekomst av död ved. Hamlade askar och spår efter en linbasta.

Skötselåtgärder: Gallring och röjning i träd- och buskskiktet. En mångfald i trädartsammansättningen eftersträvas. Regelbunden hamling av de askar som tidigare hamlats. Bete. Röjning av sly kring linbasta.

Skötselområde 8 a+b. Ädellövskog (41,9 + 1,4 ha)

Beskrivning: Variationsrikt ädellövskogsområde med dominans av bok och ek i 110-årsåldern. Vissa partier är äldre och vissa yngre. Skogsbruk har bedrivits i större delarna av området så mängden död ved är sparsam. Visst inslag av tall, gran och björk förekommer. Stora delar av området är klassat som ett område med höga naturvärden enligt SVS nyckelbiotopsinventering. Tre nyckelbiotoper finns inom området. Två av nyckelbiotoperna är lövängsrester med gamla hamlade lindar. Den tredje nyckelbiotopen är ett blockrikt område bevuxet med ädellövskog med ek, bok, lind, lönn och alm. Några hamlade lindar och almar förekommer. På uddar och längs stränder finns en del äldre tallar. Funna signalarter är fällmossa, guldlockmossa, lunglav, platt fjädermossa, västlig hakmossa, blåmossa, blodlav, fjällig filtlav, krusig ulota, gammelgranslav, korallorangelav, rostfläck, stor revmossa och trädporrella.

Funna rödlistade arter är mjölig klotterlav, almlav och bokkantlav. Fältskiktet är sparsamt men vitsippor, harsyra och blåbärsris dominerar.

I området finns flera bryggor och båtplatser.

Skötsel mål i 8 a: Ädellövskog med goda förhållanden för arter knutna till lång skoglig kontinuitet samt grova träd och död ved. Totalt 10 små luckor med döda lövträd (ca 8 per lucka) skapas för att efterlikna naturlig störningsdynamik i bokdominerad skog, skapa heterogenitet i beståndet samt skapa döda ved.

I 8 b: Ädellövskog med goda förhållanden för arter knutna till lång skoglig kontinuitet samt grova träd och död ved. Skogen skall vara så gles så att sjön kan ses från husen. Eventuellt bete.

Skötselåtgärder i 8 a: Området lämnas i huvudsak utan åtgärder. De åtgärder som dock skall genomföras är följande. Ringbarkning och kapning av äldre träd i 10 små luckor med döda lövträd (ca 8 per lucka). Dessa träd får inte vara ihåliga eller hysa rödlis-tade kryptogamer. Avverkning av gran. Gallring i zoner mot tomtmark och åkermark så att risken för att träd ramslar minimeras samt att det blir ljusare i dessa partier. Bryn skall skapas i dessa zoner varvid blommande buskar o träd som är värdefulla för insekter gynnas. Tallar och säregna lövträd längs stränderna gynnas genom att vissa av dem frihuggs. Hamlade träd frihuggs i den takt som är lämplig för att gynna deras överlevnad. Ett antal av de större ekarna och lindarna gynnas genom gallringsåtgärder. Stora vidkroniga granar lämnas.

I 8 b: Avverkning av gran. Gallring bland lövträden varvid naturvårdsträd gynnas. Skapande av högstubar. Huvuddelen av avverkat lövvirke och all naturligt uppkommen död lövved lämnas i beståndet. Tallar och säregna lövträd längs stränderna gynnas genom att vissa av dem frihuggs. Området får betas.

I 8 a+b: Befintliga bryggor och båtplatser och områdena i direkt anslutning till dessa får bibehållas och underhållas av fastighetsägarna i den omfattning som sker idag. Nuläget skall fotodokumenteras.

Skötselområde 9. Blandskog (0,6 ha)

Beskrivning: Medelålders blandskog med överståndare av äldre ek i det östra området.

Skötselmål: Ädellövskog med goda förhållanden för arter knutna till lång skoglig kontinuitet samt grova träd och död ved.

Skötselåtgärder: Gran avverkas. Røjning och gallring i lövföryngringen så att tillskapandet av grov ved påskyndas. Alla grova lövträd lämnas orörda.

Skötselområde 10. Broar (0,2 ha)

Beskrivning: Två broar av olika årgångar mellan Sirkön och Hössön varav den yngsta används för biltrafik.

Skötselmål: Valfungerande vägbro mellan Sirkön och Hössön.

Skötselåtgärder: Normalt brounderhåll tillåts.

Skötselområde 11. Vatten (47,3 ha)

Beskrivning: Vattenområde med mindre öar, grund och stenar.

Skötselmål: Orört vattenområde med stort värde för fågellivet.

Skötselåtgärder: Inga.

C ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET

Informationsskyltar sätts upp vid den befintliga informationstavlan i Bjurkärrsreservatets sydöstra hörn vid Norra Sirköbron samt på något ställe till. En strövstig anordnas på ett sådant sätt så att de boende i byn inte störs men intressanta delar av reservatet görs tillgängliga.

Lokalisering av strövstigen och informationsskyltarnas skall utredas närmare av naturvårdsförvaltaren och fastställs genom särskilt beslut av Länsstyrelsen. Denna planläggningen skall ske i samråd med markägarna.

D UTMÄRKNING

Reservatsgränsen skall märkas ut enligt Svensk standard (SIS 03 15 22) vilket innebär att gränsmärken målas på träd och på stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena skall placeras så att man kan se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark skall i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av reservatsförvaltaren. De träd som avverkas i gränsgatan tillfaller markägaren som också själv får ta vara på dem eller låta dem ligga kvar.

E DOKUMENTATION AV GENOMFÖRDA SKÖTSELÅTGÄRDER

Utförda åtgärder skall varje år dokumenteras genom att ange:

- skötselområde
- utförd åtgärd
- åtgärdens syfte
- tidsåtgång och utförare
- år och månad för åtgärdens utförande

Effekten av åtgärden skall dessutom följas upp med regelbunden notering och fotografering.

F UPPFÖLJNING AV SKÖTSELMÅL, OCH BEVARANDESTATUS

Uppföljning av skötselmål och bevarandestatus bör efter 5-10 år ske genom en mer noggrann dokumentation av de enskilda skötselområdenas utveckling.

Uppföljningen skall sedan ligga till grund för förändringar av skötselmetoder och revidering av skötselplanen.

G INVENTERINGAR

För att dokumentera utgångsläget och möjliggöra uppföljning av bevarandestatus och skötsel mål bör en inventering av vissa nyckelarter göras förslagsvis vissa trädlevande lavar, mossor och vedlevande insekter.

H REVIDERING AV SKÖTSELPLAN

En översyn av skötselplanen bör göras inom 10 år för att bedöma behovet av en revidering av planen. Revideringen berör i första hand riktlinjer och åtgärder.

I ANSVAR FÖR SKÖTSELN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING AV SKÖTSELMÅL OCH BEVARANDESTATUS

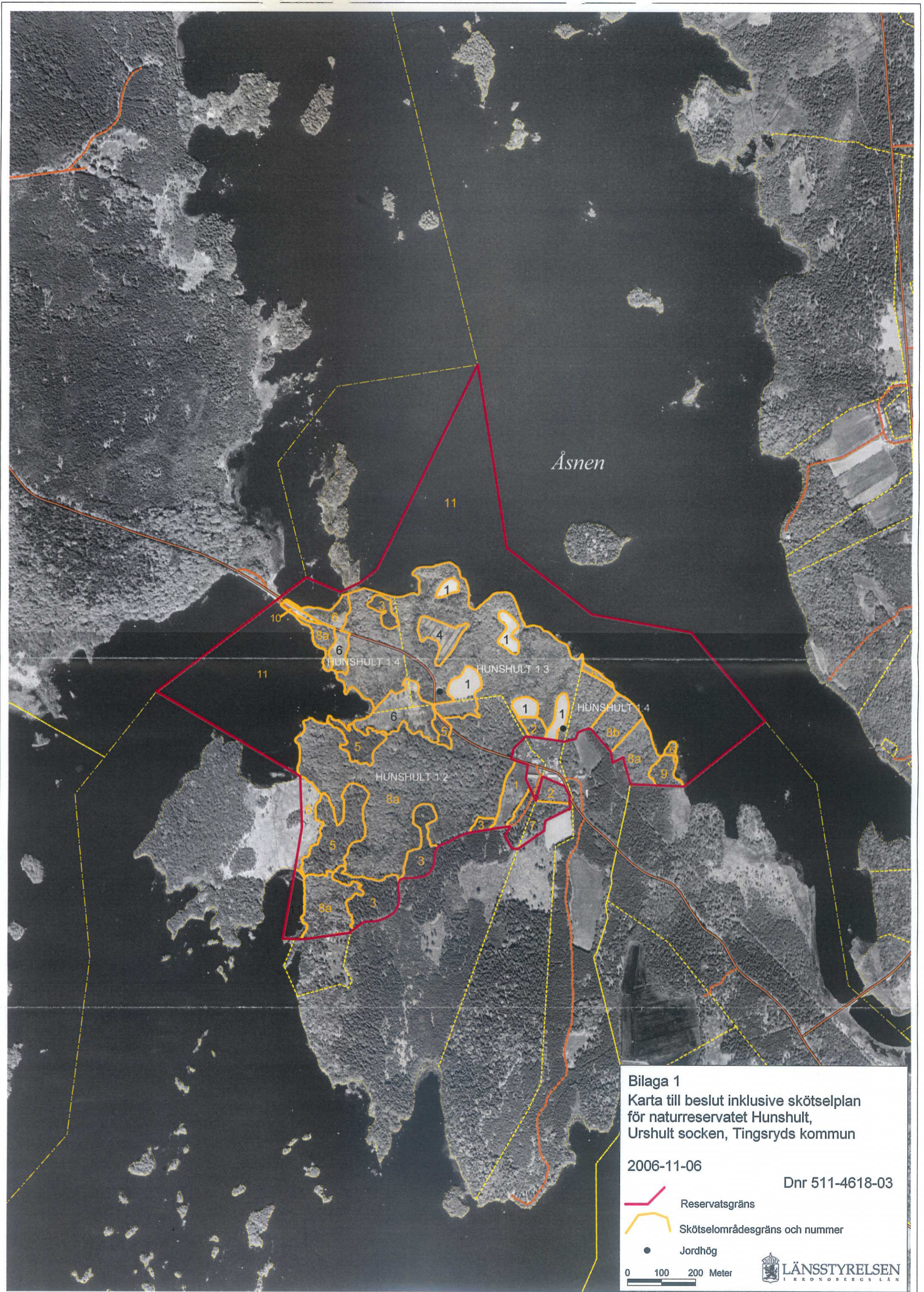
Skogsstyrelsen distrikt Kronoberg Östra är ansvarig förvaltare av reservatet. Förvaltaren har det övergripande ansvaret för reservatets skötsel.

Vid skötselåtgärder där gagnvirke avverkas och virket skall tas bort ifrån området, tillfaller eventuella nettointäkter reservatsförvaltaren om inget annat avtalats med fastighetsförvaltaren.

Avtal om fastighetsägarnas tillgång till husbehovsved som uppkommer genom reservatets skötsel skall vid behov upprättas mellan dessa och förvaltaren. Förvaltaren ansvarar dessutom för dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder, samt uppföljning av skötsel mål. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandestatus.

Bilaga

Skötselplanekarta ingår som del i bilaga 1 till beslutet.

Bilaga 1

Karta till beslut inklusive skötselplan
för naturreservatet Hunshult,
Urshult socken, Tingsryds kommun

2006-11-06

Dnr 511-4618-03

- Reservatsgräns
- Skötselområdesgräns och nummer
- Jordhög

0 100 200 Meter